

Ai Weiwei (1957)

11

Liu Xiaobo was deze week in het nieuws vanwege het niet ophalen van zijn toegekende Nobelprijs voor de vrede. Heel jammer dat hij niet aanwezig kon zijn, hij mocht nu eenmaal niet zijn cel en zeker niet zijn land uit om even langs te komen. Alleen om dat hij voorliep bij het studentenprotest eenentwintig jaar geleden.

In de ogen van de volksrepubliek China een dissident (het woord van 2010).

Opnieuw veroordeeld, moet hij nog een straf uitzitten van 11 jaar.

Mocht je denken dat China zo het probleem opgelost heeft, heeft dat verkeerd.



Te merken aan dat afgelopen maand weer een bekende 'dissident' in zijn vrijheid werd beperkt.

Ai Weiwei is zijn naam, bekend als adviseur en bijdrager aan het ontwerp van het Olympisch stadion in Peking van Herzog & de Meuron.

Ai Weiwei is al sinds de jaren tachtig niet geliefd in zijn geboorteland.

In 1979 richtten hij samen met elf andere kunstenaars de 'Xingxing' of 'Stars' kunstgroep op, meerdere van hen hadden geen artistieke achtergrond maar wilden wel via kunst hun onvrede en drang naar vrijheid kenbaar maken.

In september 1979 hebben zij naar meerdere afwijzingen om te exposeren in 'The China Art Gallery'. Het bastion van de Chinese socialistische kunst. Daar hebben zij zelf hun schilderijen opgehangen vlak voor de galerie, na één dag werd alles al verwijderd door de politie.

De dag erop als reactie op het verwijderen van de rebellerende kunst, op de dag van dertigjarige bestaan van de Chinese republiek, organiseerde zij een protestmars naar het partijbureau van de communistische partij. Dit leverde hen wel de begeerde kans om te exposeren op, in november van het zelfde jaar konden zij exposeren in de Huafang Studio in Beihei Park, Peking. Daarna werden zij officieel erkend als kunstgroep door de partij, en mochten zij het jaar erop echt gaan exposeren in de 'China Art Gallery' dat meer dan tweehonderduizend bezoekers trok in twee weken. Hierna werd het te heet voor hen onder de voeten, de communistische partij vond deze kunst niet geschikt voor hun ideologie, het was niet voor het volk gemaakt, maar naar hun mening voor de intellectuelen en elite bedoeld die zij in die 30 jaren ervoor hadden verbannen of geëxecuteerd.

Als eerste van de 'Stars' was het Ai Weiwei die het land uitvluchtte en zijn heil zocht in New York.

negen andere leden van de groep volgde in de daaropvolgende twee jaar, en verspreide zich over de wereld.

In New York studeerde Weiwei aan de 'Parsons: The New School for Design', en specialiseerde zich conceptuele kunst en samen met twee leden van de 'Stars' richtten hij een nieuwe Chinese kunstgroep op genaamd 'The Chinese United Overseas Artists Association'. Een soort 'Stars' in ballingschap.

In zijn tijd in New York werkte hij heel veel met keramiek.

Met gebruik van vooral ovale en ronden 3D objecten zoals ronde ballen of manshoge vazen.

Hij vindt dat de keramiek de culturele identiteit vertegenwoordigd, het laten zien van de echte cultuur die schuilt in China en de Chinezen. Niet het communisme die de traditie en folklore grotendeels heeft uitgebannen.

In 1993 keert hij terug naar China vanwege zijn zieke vader, die zelf een bekende dichter in China was, en als 'slecht' werd beoordeeld door China, hij overleed in 1996. Rond die tijd start hij zijn eigen studio aldaar, die hij FakeDesign noemt en hem de eerste opdrachten in de architectuur oplevert, vooral woningbouw. Zijn eigen handtekening is vooral terug te vinden in zijn gebruik van traditionele Chinese materialen en vormen in zijn gebouwen. Hier komt weer zijn schreeuw naar het originele en echte China in terug.

Ook werkt hij met fotografie, naar mijn mening een van zijn ludiekste manieren om zijn onvrede te tonen met de huidige politieke culturen die heersen over de hele wereld. Hij heeft niets anders dan foto's genomen van bijvoorbeeld het witte huis hij voegt hier alleen nog een middelvinger aan toe. Dus in de ene hand heeft hij zijn camera vast en zijn vrije hand gebruikt hij om de middelvinger te geven. Naast het witte huis, heeft het zelfde gedaan bij de Eiffeltoren en het plein van de hemelse vrede in Peking Ook staat op het zelfde plein met ontbloot bovenlijf met een getatoeëerde 'Fuck' op zijn borst trots voor zich uit te kijken. Hij daagt dus echt het communisme regime uit. Net als de anonieme student die voor de tank ging staan tijdens de studentenprotesten op het zelfde plein.

Weiwei zijn meest succesvolle kunstwerk maakt hij in 2007 genaamd: Project Fairytale.

Tijdens Documenta 12, een grootschalige expositie van meerdere kunstenaars in het Duitse Kassel was hij een van de deelnemers. Dit werk met een budget van 3 miljoen bestond uit de drie onderdelen. Het eerste een weblog waarin alles beschreven staat, zijn dagelijkse bezigheden aan dit project, zijn ervaringen, gedachten enzovoort. De tweede begon met het oprichten van een heus eigen reisbureau, hij riep op zijn weblog dat 1001 Chinezen nodig had om hem te vergezellen naar Kassel, voor deze duizend en één mensen werd traditionele kleding verschaft. Die zij moesten dragen als zij rondliepen over de expositie. Eten drinken en onderdak werd ook voor hun geregeld. Zij waren nu eenmaal onderdeel van het kunstwerk en een deel van hun waren altijd te vinden bij het derde deel van het kunstwerk. Dat deel was het verzamelen van 1001 deuren en ramen uit de Ming en Qing Dynastie de laatste dynastie, voordat vele oude steden gesloopt werden in het noorden van China. Van de ramen en deuren bouwde hij een folie in de vorm van een ster met acht armen met een hoogte van ongeveer 6 meter, genaamd 'Template'. Nadat deze geplaatst was op een binnenplaats van het glazen paviljoen van één van de andere exposerende kunstenaars, en de keurmeester hem net onveilig hadden verklaard, stortte het kunstwerk in elkaar door een windvlaag. In plaats van hem weer op te bouwen heeft Weiwei hem zo laten liggen, een toepasselijke symboliek vond hij. In plaats van fier overeind staan, liggen de duizend en één raampjes en deuren erbij als een uitgezakte inktvis. Hij heeft deze zelfs op andere plaatsen na deze expositie precies zo weer neer laten plaatsen. Hierbij waren trouwens niet meer de 1001 Chinezen aanwezig. De 1001 betekend het individu in de massa. Elke chinees van de 1001 had zijn eigen verhaal en afkomst niemand is gelijk.



Als dissident keerde hij in november terug in het nieuws hij kreeg huisarrest, volgens hem vanwege de uitreiking van de Nobelprijs, hij was niet de enige naast hem werden andere dissidenten opgepakt en kregen huisarrest. In december werd zijn arrest opgeheven en wilden hij een paar dagen later afreizen naar Zuid-Korea maar mocht van de autoriteiten het land niet uit.

Het is toch vreemd dat de man die een deel heeft bijgedragen aan het 'moderne landmark' van China het 'vogelnest', daardoor China weer positief in het nieuws bracht, niet word gerespecteerd. Zijn kritiek en respect op envoor China vind ik fantastisch, het kritische zeer gedurfd en hij komt er steeds beter mee weg, er veranderd dus toch een beetje in dat land. En het respect is het re-integreren van oude gebruiken zoals het keramiek. Je ziet de liefde die hij heeft voor China en zijn mensen hij gunt arme chinezen een reisje naar Duitsland. Heeft een aandeel in Peking grootste project, de olympische spelen en strijd bovenal voor absolute vrijheid in zijn land.

